

Istentisztelet, Réde, 2021. január 10. Igehirdető: Barta Livia

Ének: 266. dicséret

Imádság: Urunk,

aki megjelentél a Fiúban,

aki alászálltál galamb képében,

akinek hangja hallatszódott a megnyílt égboltból, kérünk, szállj le most miközénk is!

Láttasd meg velünk feladatainkat, adj örömet és erőt teljesítésükre Jézus Krisztus által, aki veled és a Szentlélekkel egy Isten, él és uralkodik örökkön örökké. Ámen.

Lekció: 1Kir 8,6-13

Textus: Lukács 2,41-52

Kedves Testvéreim!

A 18. század közepén egy salzburgi osztrák családban született egy csodagyerek. 5 keresztnéve közül kettőnek (Theophilus, Gottlieb) ugyanaz a jelentése: Isten kedveltje. Rendkívüli tehetsége, hogy ő más, mint a többi gyermek, rövid időn belül megmutatkozott. 4 éves korától édesapja zongorázni, hegedülni és orgonálni tanította, de ezen kívül éneklésre és zeneszerzésre is - nővérével együtt. 6 évesen adta első nyilvános koncertjét, 11 évesen megírta első vígoperáját, 14 évesen pedig egy komolyabb operasorozatot; európai koncertkörutakra járt szüleivel, ahol édesapjával, nővérével vagy éppen egyedül zenélt. Ezeken az utazásokon rengeteg betegséget is átvészelt: vesegyulladás, himlő, bőrkütiések, ízületi gyulladás és reumás láz... Szinte fel sem lehet sorolni, hogy mennyi zenei műfajban alkotott és mennyi mindent; végül fiatalon, 35 évesen hunyt el. Ő nem más, mint akit úgy ismerünk, hogy Wolfgang Amadeus Mozart. Rendkívüli tehetsége miatt Európa szerte ismerték, csodálták és elismerték, ám nehéz természete miatt nem jött ki jól az emberekkel. Egyszer szó szerint kidobták a bécsi palotából. Édesapjával való kapcsolata is elég feszült volt.

Több, mint 2000 évvel ezelőtt született egy csodagyerek. Ő is Isten kedveltje volt, sőt legkedvesebbje. Már születése előtt azt a jelzőt kapta, hogy a „Magasságos Fia”. Ugyanazokkal a szavakkal jellemezték, mint ahogy a gyermek Sámuel vagy keresztelő Jánost: „A gyermek növekedett és erősödött, megtelt bölcsességgel, és az Isten kegyelme volt rajta... gyarapodott bölcsességben, testben, Isten és emberek előtt való kedvességben.” (Luk 2,40 és 52 vö. 1Sám 2,26 és Luk 1,80) Születését fényes csillag ragyogása és angyalok éneke jelezte. Az első emberek, akik felismerték ennek a fiúnak rendkívüli voltát egyszerű emberek, pásztorok, messziről jött bölcsek, Simeon és Anna voltak. Szülei hiába tudták, hogy gyermekük különleges, sok mindennek kellett történnie ahhoz, hogy megtanulják mivel is jár ez, mit jelent ez. Ez a mai történet csak egy epizód Jézus gyermekkorából és ebből a tanulási folyamatból. Bár Jézus gyermekkoráról keveset árulnak el az evangéliumok, én úgy képzelem, hogy Máriának és Józsefnek számtalan hasonló helyzetben volt része; olyanban, amikor rá kellett döbbsenniük, hogy *az ő fiúk rendkívüli, nem csupán az ő gyermekük, hanem Isten Fia.*

Volt olyan írásmagyarázó, aki megszámolta, hogy ez a mai történet hány mondatból és hány szóból áll és így megkereste a történet közepét. Ez pedig a 46. vers: „Három nap múlva találták meg a templomban, amint a tanítómesterek körében ült, hallgatta és kérdezte őket.” A tartalmi közép tehát ez: **Jézus a templomban tanít.** A történet drámai közepe viszont a feddés, amikor Mária így szólt Jézushoz: „Gyermeke, **miért tetted ezt velünk?** Íme, apád és én nagy bánattal kerestünk téged.” (48. vers) Úgy gondolom, hogy **mindkettő ugyanolyan fontos. Vagyis az, hogy Jézus hol van és hogy miért van ott.** Nem csak Máriának és Józsefnek, hanem a mi számunkra is fontos: hol találunk rá Jézusra, hogyan közelítünk hozzá, kíváncsiak vagyunk-e az ő tanítására, nyitottak vagyunk-e kérdéseire? Az egymásra találás után mindenki másképp ment haza: Mária és József megkönnyebbülve, hogy megtalálták a fiúkat, ugyanakkor megdöbbenve, kicsit értetlenül, elcsodálkozva és töprengve Jézus szavain; Jézus pedig aktív cselekvővé válik, nem viszik, hanem engedelmesen elindul haza a szüleivel. Otthonról haza. Változik-e bennünk valami miután hallottuk Isten szavát? Töprengünk-e rajta? Indít-e engedelmisségre minket?

Vizsgáljuk meg először a történet tartalmi közepét! Nem tudjuk nem feltenni azt a kérdést: hogyan fordulhatott elő, hogy Jézust elveszítették a szülei? Nagyon könnyen. Hisz a hosszú utat Názáretből Jeruzsálembe és vissza nem hármasan tették meg, hanem rokoni és baráti társaságban, más zarándokokkal, akikkel együtt jöttek az ünnepre. A gyerekek hol elől a férfiakkal, hol hátul az asszonyok között mentek, ugrándoztak, játszottak. A történészek szerint ebben az időszakban Jeruzsálemnek 50-70 ezer lakosa volt. Az ünnepek alatt ez megduplázódott vagy akár megháromszorozódott. Egy ekkora mozgó tömegben nagyon könnyű elveszni, szem elől téveszteni valakit, de még nehezebb megkeresni és megtalálni. Úgyhogy mielőtt pálcát törnénk Mária és József fölé, hogy milyen felelőtlen szülők, gondoljunk bele ezekbe is. Velünk is biztosan megesett, hogy nem találtuk a gyermekünket, néhány percre vagy órára nem tudtuk, hogy hol van, mit csinál, szem elől tévesztettük a boltban/a strandon/egy kiránduláson vagy nem jött haza a megbeszélt időre... Mária és József három nap múlva találtak rá Jézusra a jeruzsálemi templomban. Jézus szülei három napot töltöttek el a bizonytalanság és az aggodás sötétségében, pont amennyi időt tölt majd Jézus a bezárt sírban, a halál sötétségében. Ez a három nap előrevetíti azt a három napot: azt az időt, amennyi eltelik nagypéntek és húsvét hajnala, Jézus halála és feltámadása között. Jézust megölhették, testének templomát lerombolhatták, de az Atya harmadnapra újraépítette azt.

Jézust tehát a templomban találják meg. Biztosan keresték máshol is, végigjárták az utcákat, a piacot, a helyet, ahol megszálltak, ám Jézus végig a templomban volt. Azon a helyen, ahol Isten szól, ahol várják a Messiás megjelenését. A 12 éves Jézus ott ült az írástudók, a vallási vezetők között és velük beszélgetett, kérdezte és tanította őket. Ugye, sejtjük, hogy ez nem mindennapi jelenet?! Mint ahogy az sem, hogy ezek a nagy emberek el voltak hűlve egy 12 éves gyermek ismeretein és kijelentésein. A zsoltárok könyvéből is tudjuk, hogy a templomba mennyire vágytak az emberek, milyen jó volt ott lenni, mennyire örültek, amikor megérkeztek. A templom ugyanis Isten jelenlétének és kinyilatkoztatásának a helye. A kultikus megtisztulás és az áldás kiadásának a helye. Templomban lenni boldogság, megelégedés és kiváltság volt egyszerre. „Mily kedvesek a te hajlékaid, ó Seregek Ura! Sóvárog, sőt eleped a lelkem az Úr udvarai után.” (Zsolt 84,2-3) „Egy dolgot kérek az Úrtól, azért esedezem: hogy az Úr házában lakhassam egész életemben; láthassam, milyen jóságos az Úr és gyönyörködhessem templomában.” (Zsolt 27,4) Nagyot fordult a világ! Ma sokak számára a harangszó zaj, amely megzavarja vasárnap délelőtti pihenésüket. Sokak számára a templom csak egy műemlék jellegű épület és semmi hiányérzetük nincs, ha nem jönnek istentiszteletre. Mások számára a templom provokáció, nem kíváncsi jelkép, amelyről le kellene venni a keresztet vagy a csillagot. Ezekkel szemben a hívők számára a templom közösség: Istennel és egymással. Ebben a mostani járványos helyzetben, amikor világszerte sok helyen zárva vannak és üresek a templomok, Isten népe ezt tudja a legnehezebben megélni. Mit jelent számunkra a templom? Örülünk-e most is annak, hogy itt lehetünk? Vágyunk-e minden héten ide, hogy találkozzunk Istennel és egymással? Otthon érezzük-e magunkat itt, Isten jelenlétében? Ha bármelyik kérdésre bizonytalanul vagy nemmel válaszolunk, akkor vizsgáljuk meg, hogy hol a baj? Ha őszinte és nyitott szívvel vagyunk itt, akkor meghalljuk Isten hozzánk szóló üzenetét. *A templom az a hely, ahol rátalálhatunk Istenre, ahol rákapcsolódhatunk az Isteni erőforrásra, mint egy áramkörre. A lelki megtisztulás és felszabadulás helye, ahol kiárad ránk Isten kegyelme és áldása. Az a hely, ahol erőt és reményt nyerhetünk a hétköznapiakra, ahonnan békeességgel és még erősebb hittel távozzunk. Ne akarjunk erről soha lemondani vagy lemaradni! Jöjjünk és hívogassunk másokat is ide!*

A történet drámai közepe Jézus párbeszéde Máriával. Nem azért olyan nagy jelentőségű ez, mert Jézus konfliktusba kerül szüleivel. Testvéreim, én is csak erre az ígehirdetésre készülve figyeltem fel arra, hogy az evangéliumokban (ezen belül Lukács evangéliumában) ez az első eset, amikor Jézus megszólal. Egész eddig csak róla és hozzá beszéltek. Most viszont megszólal és 12 évesen elhangzik szájából az első kijelentés, az első messiási kinyilatkoztatás: *neki az Atya házában kell lennie, az Atya dolgaival kell foglalkoznia!* Ezzel kifejezi kettejük kapcsolatát. Atyjának nevezi Istent, ő pedig a Fiú, aki azért jött, hogy az Atya akaratát beteljesítse. Jézus azért jött, hogy az Atyát kijelentse nekünk, megmutassa hatalmát és kegyelmét. Jézus azért jött, hogy kiengesztelje az Atyát a mi bűneink miatt. Jézus azért jött, hogy engedelmeskedjen az Atya akaratának, aki üdvözíteni akar

minket. János evangéliumában Jézus maga mondja: „...én nem magamtól szóltam, hanem aki elküldött engem, maga az Atya parancsolta meg nekem, hogy mit mondjak, és mit beszéljek, Én pedig tudom, hogy az ő parancsolata az örök élet.” (Ján 12,49-50) Jézus azért jött, hogy bevonzzon bennünket az Atyával való szeretetkapcsolatba, amiből még a halál sem szakít ki minket, hanem kiteljesedik a mennyben. Lehetetlen, hogy aki ebbe a szeretetkapcsolatba bekerül, annak ne változzon az élete! **Isten szeretete kimunkálja bennünk a békességet, a türelmet, a jóságot, mértékletességet, a segítőkészséget, és még két nagyon fontos dolgot: a szeretetet és az engedelmességet.** Ezek nélkül nem lehet Istennek tetsző életet élni. Szent Ágostontól származik ez a gondolat: *„A szeretet útján válik a hit keresztyénivé. Szeretet nélkül olyan, mint az ördög hite.”* Azt a nagy parancsolatot kaptuk Istentől, hogy szeressük őt teljes szívünkkel, lelkünkkel és elménkkel; és szeressük felebarátainkat mint magunkat. Ezek a szeretetkapcsolódások kölcsönösen hatnak egymásra. Egyiktől erősödik a másik vagy éppen gyengül, ha nem működik jól. A szeretet napról napra alakít minket: az is, amit kapunk és az is, amit adunk; az is amit Istentől kapunk és az is, amit mi adunk másoknak. Azonban ha nincs bennünk engedelmesség, akkor a szeretet parancsolatát sem tudjuk betölteni. Jézus megmutatta, hogy milyen fontos az engedelmesség. Azzal is, hogy engedelmesen hazaindult szüleivel Názáretbe, az Atya akaratát teljesítette be. Ott kellett felnővekednie, hogy kiáradjon rá Isten lelke és bölcsessége, és kedves legyen mindenki előtt. Ugyanez az engedelmesség kellett ahhoz, hogy betöltse az Írásokat, a messiásjövendöléseket. És eszünkbe kell, hogy jusson a Krisztus himnuszából, hogy Ő engedelmes volt egészen a kereszthálálig. Engedelmeségből vállalta a szenvedést és a halált, ami után az Atya megdicsőítette őt a feltámadás hajnalán és magához emelte a mennybemenetelkor. Testvéreim, ne ódzkodjunk engedelmeskedni Istennek! **Keressük mindenben Isten akaratát és ha megértettük, akkor ne féljünk engedelmeskedni neki! Életünk akkor tart a legjobb irányba, ha engedelmeskedünk Istennek.**

Mozart utolsó darabja a Requiem című gyászmise. Sokak szerint ez a legismertebb és a legnagyobb szerűbb műve. Betegsége azonban megakadályozta, hogy ő maga befejezze, egy zeneszerző tanítványa rendezte össze a kéziratokat és egészítette ki. Testvéreim, nem tudjuk, hogy mire van még időnk ebben a földi életben. Törődjünk az igazán fontosakkal! Keressük Istent, amíg megtalálható! Hívjuk segítségül, amíg közel van! Figyeljünk az Ő szavára és engedelmeskedjünk neki, amíg tart a kegyelem ideje! Ámen.

Ének: 287. dicséret 4-5. v.